3.3.1. Dotacje i subwencje

Ogólne dane o dotacjach i subwencjach przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2014 r.	Plan po zmianach 2014 r.	Wykonanie 2014 r.	4:3
	w tys. zł [1]			*%*
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Ogółem	**153.487.393**	**154.031.751**	**152.259.604**	**98,8**
1. Subwencja dla jednostek samorządu terytorialnego	51.206.360	50.907.333	50.904.545	100,0
- część oświatowa subwencji ogólnej	39.499.597	39.499.597	39.499.597	100,0
- pozostała subwencja	11.706.763	11.407.736	11.404.948	100,0
2. Dotacje do funduszy celowych	47.208.976	47.208.976	47.201.786	100,0
- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	30.362.793	30.362.793	30.362.793	100,0
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, z tego:	16.100.823	16.100.823	16.096.054	100,0
- Fundusz Emerytalno-Rentowy	16.100.540	16.100.540	16.095.771	100,0
- Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	283	283	283	100,0
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	745.360	745.360	742.939	99,7
3. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego	17.407.764	23.691.000	23.211.847	98,0
- dotacje dla gmin	11.696.466	17.323.561	16.963.411	97,9
- dotacje dla powiatów	4.826.541	5.171.781	5.091.009	98,4
- dotacje dla samorządu województwa	884.757	1.195.658	1.157.427	96,8
4. Dotacje na finansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych,	3.244.839	3.177.687	2.992.506	94,2
w tym:				
- ratownictwo medyczne	1.839.959	1.838.699	1.838.062	100,0
- świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	164.775	156.075	156.026	100,0
- Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	747.158	747.158	570.769	76,4
- Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego	154.142	154.142	154.142	100,0
- publiczna służba krwi	90.700	92.471	92.417	99,9
- państwowe instytucje kultury	73.665	50.709	50.239	99,1
5. Dotacje przedmiotowe	656.156	606.133	555.317	91,6
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych,	9.500	7.562	7.316	96,7
- jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych	646.656	598.571	548.001	91,6
6. Dotacje podmiotowe	19.480.766	20.538.239	20.427.961	99,5
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, z tego:	15.821.458	16.866.263	16.768.351	99,4
- uczelnie publiczne	12.187.491	13.228.915	13.228.905	100,0
- jednostki naukowe	1.170.216	1.212.182	1.212.182	100,0
- instytucje kultury	741.720	766.094	765.594	99,9
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	100.446	100.446	100.446	100,0
- pozostałe jednostki, w tym:	1.621.585	1.558.627	1.461.224	93,8
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1.071.617	1.011.127	929.924	92,0
- Agencja Rynku Rolnego	128.601	128.601	125.709	97,8
- jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych	3.659.308	3.671.976	3.659.610	99,7
7. Pomoc zagraniczna[2]		23.423	22.800	97,3
8. Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom zaliczanym i niezaliczanym do sektora finansów publicznych	147.230	149.263	148.969	99,8
9. Dotacje celowe na zadania zlecone pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych	3.182.437	3.375.970	3.339.096	98,9

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2014 r.	Plan po zmianach 2014 r.	Wykonanie 2014 r.	4:3
	w tys. zł [1]			%
1	2	3	4	5
10. Dotacje dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	1.205.421	1.660.869	1.596.966	96,2
- fundacje	49.853	151.293	148.476	98,1
- stowarzyszenia	322.463	424.592	421.257	99,2
- pozostałe jednostki	833.105	1.084.984	1.027.233	94,7
11. Rozliczenia z bankami	1.356.704	1.757.155	1.564.339	89,0
12. Subwencje dla partii politycznych		54.410	54.410	100,0
13. Zwrot kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty ZUS i KRUS, dotacja dla Funduszu Kościelnego	194.519	233.288	231.121	99,1
14. Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych		6.760	6.760	100,0
15. Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	592	1.473	1.181	80,2
16. Rezerwy	8.195.629	639.772		

[1] Ewentualne różnice (o 1 tys. zł) wynikają z zaokrągleń do pełnych tysięcy złotych.
[2] W ustawie budżetowej na rok 2014 dotacje przeznaczone na pomoc zagraniczną były zaplanowane w rezerwach celowych.

W 2014 r. największą pozycję wśród tej grupy wydatków stanowiły subwencje i dotacje na realizację zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego – łącznie 48,7%, a następnie dotacje dla funduszy celowych – 31% wydatków całej grupy. Na pozostałe dotacje wydatkowano więc 20,3% środków zaliczanych do tej grupy wydatków, w tym 13,4% na dotacje podmiotowe.

W 2014 r. wykonanie wydatków w grupie ekonomicznej dotacji i subwencji w stosunku do planu po zmianach było niższe o 1.772.147 tys. zł, tj. o 1,2%, co było spowodowane niższą od planowanej realizacją wydatków głównie na:

- dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego – o 479.153 tys. zł, tj. o 2%, w tym o 360.150 tys. zł na dotacje dla gmin (w szczególności przeznaczone na: świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego; zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe; pomoc materialną dla uczniów wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie),
- rozliczenia z bankami – o 192.816 tys. zł, tj. o 11%,
- dotacje na finansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych – 185.181 tys. zł, tj. o 5,8%,
- dotacje podmiotowe – o 110.278 tys. zł, tj. o 0,5%,

- dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych – o 63.903 tys. zł, tj. o 3,8%,
- dotacje przedmiotowe – o 50.816 tys. zł, tj. o 8,4%,
- dotacje celowe na zadania zlecone pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych – 36.874 tys. zł, tj. o 1,1%.

Niższe niż planowano wykorzystanie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego zostało omówione w dalszej części tego podrozdziału „Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego".

Na niższą od planowanej realizację wydatków na rozliczenia z bankami wpłynęło przede wszystkim niepełne wykorzystanie dotacji na sfinansowanie wypłat z Funduszu Dopłat wsparcia dla nabywców lokali mieszkalnych albo domów jednorodzinnych w ramach Programu „Mieszkanie dla Młodych" z powodu niższego niż prognozowano popytu na wsparcie udzielane w ramach tego programu.

Wykonanie dotacji na finansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych było mniejsze o 5,8%, w stosunku do planu po zmianach i wiązało się w głównej mierze z częściowym niewykorzystaniem środków, które były zaplanowane dla Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Zmiany te wynikały głównie z niższego niż zakładano poziomu wypłat odpraw mieszkaniowych, w związku z mniejszą liczbą żołnierzy uprawnionych do jej otrzymania przy zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej.

Na niższe wykorzystanie dotacji podmiotowych istotny wpływ miała niepełna realizacja dotacji podmiotowych dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (niższa o 0,6%). Było to efektem niższej realizacji dotacji podmiotowych z budżetu państwa m.in. dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w związku z niższymi wydatkami Agencji na usługi obce z tytułu m.in. utrzymania systemów informatycznych czy najmu i eksploatacji budynków oraz innymi oszczędnościami na kosztach funkcjonowania Agencji.

Dotacje celowe w grupie wydatków na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych były w 2014 r. niższe od planowanych o 3,8%.

Największa różnica wykonania do planu w tej grupie wystąpiła w dotacjach dla pozostałych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych, co było efektem przede wszystkim niepełnego wykorzystania środków na:

1) dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, co wiązało się z niższym niż zakładano zainteresowaniem producentów rolnych zawarciem umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich,
2) na wsparcie finansowe inwestycji , co wiązało się z przekazaniem inwestorom środków w niższej niż planowano wysokości, gdyż nie w pełni zrealizowali oni zobowiązania wynikające z programów wieloletnich w zakresie utworzenia nowych miejsc pracy oraz poniesionych nakładów inwestycyjnych, mniejszym wykorzystaniem przez inwestorów środków w ramach „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020", co uwarunkowane było sytuacją gospodarczą na świecie, której wpływ przejawiał się m.in. w postaci spadku liczby i wartości projektów inwestycyjnych realizowanych w Polsce. Zmniejszyła się także liczba projektów aplikujących o wsparcie w ramach w/w Programu,
3) na drogi publiczne krajowe, co wiązało się z niższymi niż planowano wydatkami na pokrycie zmniejszonych wpływów do Krajowego Funduszu Drogowego w związku z niepobieraniem opłat za przejazd autostradą A1 na odcinku Gdańsk – Toruń,
4) działalność badawczo-rozwojową realizowaną w ramach programów wieloletnich, przede wszystkim na realizację zadań programu wieloletniego pn. „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego", gdzie przyczyną niewykorzystania środków była mniejsza, niż oczekiwano liczba zgłoszeń na szkolenia i konsultacje oraz oszczędności przy realizacji zamówień na materiały i usługi z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Dotacje przedmiotowe zostały zrealizowane w 91,6% w stosunku do planu po zmianach. Na niższe wykonanie wpływ miało przede wszystkim niższe wykorzystanie dotacji na wyrównanie przewoźnikom kolejowym utraconych przychodów z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami transportu zbiorowego. Wielkość udzielonej dotacji wynika z wartości utraconych w danym roku budżetowym wpływów taryfowych przy sprzedaży biletów jednorazowych i miesięcznych imiennych w publicznym transporcie zbiorowym kolejowym przez dziesięciu przewoźników kolejowych. Poziom wykorzystania środków budżetowych uzależniony był m.in. od ilości pasażerów uprawnionych do ulg oraz ich wymiaru, długości trasy przejazdu, mobilności pasażerów.

Dotacje przedmiotowe należne kolejowym spółkom przewozowym w 2014 r. wyniosły:

- PKP Intercity S.A. – 181.156 tys. zł,
- PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. – 133.108 tys. zł,

- Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o. – 39.813 tys. zł,
- Koleje Śląskie Sp. z o.o. – 18.182 tys. zł,
- PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o. – 17.968 tys. zł,
- Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o. – 13.540 tys. zł,
- Koleje Dolnośląskie S.A. – 7.630 tys. zł,
- Arriva RP Sp. z o. o. – 6.045 tys. zł,
- Warszawska Kolej Dojazdowa Sp. z o.o. – 3.781 tys. zł,
- Łódzka Kolej Aglomeracyjna Sp. z o.o. – 434 tys. zł,
- SKPL Cargo Sp. z o.o. – 409 tys. zł,
- Pomorskie Towarzystwo Miłośników Kolei Żelaznych – 84 tys. zł.

Niższa realizacja dotacji celowych na zadania zlecone pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych była spowodowana m.in. niższym wykorzystaniem środków przeznaczonych dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zmiany te wynikały głównie z niższego zapotrzebowania na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w związku z obniżeniem przez Radę Polityki Pieniężnej stopy redyskonta weksli oraz na pomoc finansową dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek, uruchomioną w związku z embargiem rosyjskim.

3.4.1.1. Subwencje i dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

W 2014 r. łączne wydatki na subwencje i dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 74.116.392 tys. zł, wobec 72.639.634 tys. zł w roku 2013, tj. wykonanie w roku 2014 było wyższe o 1.476.758 tys. zł na co składa się zwiększenie dotacji o 1.537.570 tys. zł oraz zmniejszenie subwencji o 60.812 tys. zł.

Wydatki na subwencje i dotacje jednostek samorządu terytorialnego na zadania bieżące stanowiły w 2014 r. 23,7% wydatków ogółem budżetu państwa oraz 4,3% PKB, podczas gdy w 2013 r. udziały te kształtowały się odpowiednio – 22,6% oraz 4,4% PKB.

Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego

Zasady ustalania subwencji ogólnych dla jednostek samorządu terytorialnego reguluje ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2015 r. poz. 513).

Wykonanie wydatków planowanych w 2014 r. w części Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, przedstawia następujące zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2013 r.	Ustawa budżetowa na 2014 r.	Plan po zmianach 2014 r.	Wykonanie 2014 r.	5:4	5:2
	w tys. zł				*%*	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Ogółem:	**51.257.088**	**51.206.360**	**51.206.360**	**51.203.571**	**100,0**	**99,9**
Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	39.509.195	39.499.597	39.499.597	39.499.597	100,0	99,9
Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego *)	496.686	335.999	440.050	440.050	100,0	88,6
Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	6.315.349	6.075.482	6.032.111	6.032.110	100,0	95,5
Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów	1.567.127	1.554.088	1.554.088	1.554.088	100,0	99,2
Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw	1.091.563	1.218.213	1.218.213	1.218.212	100,0	111,6
Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin	14.543	17.000	17.000	14.214	83,6	97,7
Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin	450.703	512.694	452.014	452.014	100,0	100,3
Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów	1.076.612	1.078.549	1.078.549	1.078.548	100,0	100,2
Część regionalna subwencji ogólnej dla województw	735.310	914.738	914.738	914.738	100,0	124,4

*) W uzupełnieniu subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego zawarte są także wydatki majątkowe w wysokości: kol. 2 – 291.731 tys. zł; kol. 4 i 5 – 299.027 tys. zł; Po ich wyłączeniu wykonanie subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego w grupie dotacji i subwencji wynosi w kol. 2 – 50.965.357 tys. zł; kol. 4 – 50.907.333 tys. zł i w kol. 5 – 50.904.544 tys. zł.

W 2014 r. wydatki ujęte w części Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, zostały wykonane w 100% w odniesieniu do planu po zmianach.

Porównanie wykonania poszczególnych wydatków z tytułu subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r. z analogicznymi wydatkami wykonanymi w 2013 r. przedstawia się następująco:

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2014 r. ustalona w ustawie budżetowej na rok 2014 wynosiła 39.499.597 tys. zł i została rozdysponowana w pełnej kwocie.

Kwota części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2014 zmniejszyła się w porównaniu do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej wynikającej z ustawy budżetowej na rok 2013 nominalnie o 0,02 %. Zmniejszenie – w stosunku do roku 2013 – zaplanowanej na rok 2014 kwoty części oświatowej subwencji ogólnej związane było z przekazaniem przez jednostki

samorządu terytorialnego, w drodze porozumienia, dwóch szkół artystycznych do prowadzenia przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z wnioskami marszałka województwa śląskiego o włączenie Kolegium Nauczycielskiego w Gliwicach do Politechniki Śląskiej i marszałka województwa wielkopolskiego o włączenie Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Lesznie do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie.

Gminy

– część wyrównawcza subwencji ogólnej

Wykonanie w 2014 r. wydatków z tytułu części wyrównawczej subwencji ogólnej dla gmin było nominalnie niższe o 4,5% od wykonania wydatków z tego tytułu w 2013 r.

Spadek ten był wynikiem zmniejszenia kwoty podstawowej części wyrównawczej subwencji ogólnej dla gmin. Kwota podstawowa dla danej gminy jest uzależniona od wysokości dochodów podatkowych, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, w odniesieniu do tych dochodów wszystkich gmin, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju.

Średnie dochody podatkowe na jednego mieszkańca wszystkich gmin na 2014 r. wynosiły 1.358,98 zł i zwiększyły się o 6,5%, w porównaniu do tych dochodów na 2013 r., które wynosiły 1.276,32 zł.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że gminy, których dochody podatkowe na jednego mieszkańca są wyższe od 150% analogicznego dochodu obliczonego łącznie dla wszystkich gmin w kraju, nie otrzymują kwoty uzupełniającej części wyrównawczej subwencji ogólnej (choć jest ona dla nich naliczana). Suma tych kwot zwiększa część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin, przy czym przeniesienie wydatków między odpowiednimi podziałkami klasyfikacji budżetowej jest dokonywane w trakcie wykonywania budżetu.

Kwota przeniesiona do części równoważącej subwencji ogólnej na 2014 r. wynosiła 41.113 tys. zł.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin, które dokonały korekty danych do wyliczenia subwencji i dla których wyliczona kwota była wyższa od należnej, została zmniejszona o nienależne środki w łącznej wysokości 2.258 tys. zł. Środki te utworzyły rezerwę subwencji, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

– część równoważąca subwencji ogólnej

Część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin ustala się w wysokości stanowiącej sumę łącznej kwoty wpłat gmin (512.694 tys. zł – w tej wysokości jest ujmowana w ustawie budżetowej) oraz łącznej kwoty uzupełniającej części wyrównawczej subwencji ogólnej tych gmin, których wskaźnik dochodów podatkowych jest wyższy od 150% analogicznego wskaźnika obliczonego łącznie dla wszystkich gmin w kraju i które w związku z tym nie otrzymują kwoty uzupełniającej, choć jest ona dla nich obliczana (41.113 tys. zł).

W związku z powyższym, do podziału między gminy przeznaczona została kwota 553.807 tys. zł.

Część równoważąca subwencji ogólnej na 2013 r., ustalona dla gmin zgodnie z ustawowymi zasadami, wynosiła 452.014 tys. zł.

Ponieważ kwota części równoważącej subwencji ogólnej, ustalona dla gmin na podstawie przepisów art. 21a ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w części związanej z wydatkami na wypłatę dodatków mieszkaniowych, była wyższa od kwoty należnej – pozostałe nierozdzielone środki tej części subwencji ogólnej w kwocie 101.783 tys. zł zostały przeniesione do rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy, przeznaczonej dla jednostek samorządu terytorialnego.

W toku wykonywania budżetu część równoważąca subwencji ogólnej została zmniejszona, o kwotę 10 tys. zł, dla 3 gmin, które skorygowały dane stanowiące podstawę do wyliczenia subwencji, w związku z tym wyliczone środki były wyższe od należnych. Środki te zasiliły ww. rezerwę.

Wykonane w 2014 r. wydatki z tytułu części równoważącej subwencji ogólnej dla gmin, w wysokości 452.014 tys. zł, stanowiły 100% kwoty planowanej po zmianach i były wyższe o 0,3% od kwoty tych wydatków wykonanych w 2013 r.

– część rekompensująca subwencji ogólnej

Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin na 2014 r., przekazana na wyrównanie ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów, budowli i budynków, zajmowanych przez przedsiębiorcę na prowadzenie działalności gospodarczej, na terenie specjalnych stref ekonomicznych, w porównaniu do 2013 r., zmniejszyła się o 2,3%.

Analogicznie jak w 2013 r., w 2014 r. 19 gmin uprawnionych do otrzymania tej części subwencji wystąpiło z wnioskami o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów podlegających rekompensacie.

W ustawie budżetowej na rok 2014 zaplanowano wydatki przeznaczone na część rekompensującą subwencji ogólnej dla gmin, w wysokości 17.000 tys. zł. Kwota, wynikająca z wniosków uprawnionych gmin, była niższa o 2.786 tys. zł od kwoty zaplanowanej na ten cel i realizacja wydatków wyniosła 14.214 tys. zł.

Powiaty

– część wyrównawcza subwencji ogólnej

Wykonanie wydatków w części wyrównawczej subwencji ogólnej dla powiatów w 2014 r. było niższe o 0,8% od wykonania wydatków w tej części subwencji w 2013 r., co wynikało ze zmniejszenia kwoty podstawowej, której wysokość jest uzależniona od relacji pomiędzy wysokością dochodów podatkowych w poszczególnych powiatach, w przeliczeniu

na jednego mieszkańca, a średnimi dochodami podatkowymi obliczonymi na jednego mieszkańca wszystkich powiatów.

Średnie dochody podatkowe na jednego mieszkańca dla wszystkich powiatów na 2014 r., w wysokości 177,70 zł, wzrosły o 4,0%, w odniesieniu do analogicznych dochodów na 2013 r., które wynosiły 170,79 zł.

Wyższe dochody podatkowe na jednego mieszkańca wszystkich powiatów miały także wpływ na zwiększenie kwoty uzupełniającej, wchodzącej w skład części wyrównawczej subwencji ogólnej.

– część równoważąca subwencji ogólnej

Wysokość części równoważącej subwencji ogólnej dla powiatów uzależniona jest od wysokości wpłat do budżetu państwa powiatów, w których dochody podatkowe na jednego mieszkańca powiatu były większe od 110% dochodów podatkowych wszystkich powiatów, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju.

W 2014 r. wydatki przeznaczone na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów wynosiły 1.078.548 tys. zł i były o 0,2% wyższe od analogicznych wydatków za 2013 r.

Województwa

– część wyrównawcza subwencji ogólnej

W 2014 r. wykonanie wydatków w części wyrównawczej subwencji ogólnej dla województw było nominalnie wyższe o 11,6% od wykonania wydatków w tej części subwencji w 2013 r., co wynikało głównie ze zwiększenia kwoty podstawowej, która jest uzależniona od relacji między dochodami podatkowymi na jednego mieszkańca w poszczególnych województwach a średnimi dochodami podatkowymi na jednego mieszkańca obliczonymi dla wszystkich województw.

Średnie dochody podatkowe na jednego mieszkańca wszystkich województw na 2014 r., w wysokości 139,86 zł, zmniejszyły się o 0,17%, w porównaniu do analogicznych dochodów na 2013 r., które wynosiły 140,10 zł.

– część regionalna subwencji ogólnej

Zaplanowana w ustawie budżetowej na rok 2014 część regionalna subwencji ogólnej wynosiła 914.738 tys. zł.

Kwota części regionalnej subwencji ogólnej dla województw uzależniona jest od wysokości wpłat do budżetu państwa województw, w których dochody podatkowe na jednego mieszkańca województwa są większe od 110% dochodów podatkowych wszystkich województw, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju.

Ustalona na 2014 r. wysokość części regionalnej subwencji ogólnej dla województw, w porównaniu do 2013 r., była wyższa o 24,4%.

Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego

W ustawie budżetowej na 2014 r. ujęte zostały środki w wysokości 335.999 tys. zł, przeznaczone na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. na dofinansowanie:

- inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu,
- utrzymania rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2.000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu – w kwocie nie mniejszej niż w roku bazowym,
- remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

W 2014 r. środki ww. rezerwy subwencji ogólnej otrzymało:

- 103 powiaty – 130.407 tys. zł – na dofinansowanie inwestycji na drogach powiatowych,
- 20 miast na prawach powiatu – 149.953 tys. zł – na dofinansowanie inwestycji na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu,
- 12 miast na prawach powiatu – 14.972 tys. zł – na dofinansowanie remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu,
- 1 miasto na prawach powiatu – 22.000 tys. zł – na utrzymanie rzecznej przeprawy promowej (Świnoujście),
- 10 województw – 18.667 tys. zł – na dofinansowanie inwestycji na drogach wojewódzkich.

Ponadto, stosownie do art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w toku wykonywania budżetu utworzona została rezerwa subwencji ogólnej, której środki pochodziły z otrzymanych nienależnie przez jednostki samorządu terytorialnego kwot subwencji, ustalonej na rok budżetowy, podlegających zwrotowi do budżetu państwa.

W 2014 r. rezerwę, o której mowa wyżej, przeznaczoną na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego utworzyły zwrócone przez gminy nienależne kwoty części wyrównawczej subwencji ogólnej w wysokości 2.258 tys. zł oraz części równoważącej subwencji ogólnej w wysokości 10 tys. zł. Dodatkowo rezerwa ta została zwiększona o nierozdzielone środki części równoważącej subwencji ogólnej dla gmin na 2014 r. w wysokości 101.783 tys. zł.

W 2014 r. podział środków rezerwy subwencji ogólnej, w łącznej wysokości 104.051 tys. zł, został dokonany na podstawie art. 36a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego według kryteriów podziału przyjętych w Stanowisku Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z dnia 26 listopada 2014 r.

Z rezerwy subwencji ogólnej zostały przekazane następujące środki:

- 79.051 tys. zł – 380 gminom,
- 25.000 tys. zł – 305 powiatom.

Ponadto w ustawie budżetowej na rok 2014 w części 83 w poz. 52 została zaplanowana rezerwa celowa pn. „Zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego” w wysokości 1.567.000 tys. zł, w grupie ekonomicznej „Dotacje i subwencje”.

Na postawie dokonanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziału środków budżetu państwa przeznaczonych w roku 2014 dla gmin na dotacje oraz stosownych wniosków wojewodów, decyzjami Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na 2014 r., zostały uruchomione środki w prawie 100% planowanej kwoty rezerwy z przeznaczeniem na udzielenie gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego w 2014 r.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego planowane i zrealizowane w roku 2014 przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Wyszczególnienie	Kwota dotacji przekazanych na zadania jst w 2013 r.	Ustawa budżetowa na 2014 r.	Plan po zmianach dotacji na zadania jst	Kwota dotacji przekazanych na zadania jst w 2014 r.	5:4
	w tys. zł				*%*
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	**23.538.746**	**17.868.258**	**25.889.980**	**25.307.552**	**97,8**
- bieżące	21.674.278	17.407.764	23.691.000	23.211.847	98,0
- majątkowe	1.670.325	207.601	1.920.693	1.845.553	96,1
- współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	194.144	252.893	278.287	250.152	89,9

Opis zawarty w tej części Sprawozdania dotyczy poszczególnych grup ekonomicznych. Dlatego też poniżej zostały omówione jedynie dotacje bieżące dla jednostek samorządu terytorialnego. Dotacje majątkowe opisano w podrozdziale 3.3.4 wydatki majątkowe. Natomiast szczegółowe omówienie wszystkich dotacji przekazywanych dla jednostek samorządu terytorialnego zawarte jest w Sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. – Informacja o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

* * *

W 2014 r. na zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego zostały przekazane przez ministrów, wojewodów oraz dysponentów innych części budżetowych dotacje celowe na zadania bieżące w kwocie 23.211.847 tys. zł. W kwocie przekazanych dotacji nie została ujęta kwota na finansowanie zadań inwestycyjnych oraz kwota na

finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej. Przekazane dotacje stanowią 98% dotacji ujętych w planie po zmianach, uwzględniającym zwiększenia z tytułu rozdysponowania rezerw celowych, rezerwy ogólnej budżetu państwa, rezerw utworzonych w budżetach wojewodów oraz zmian dokonanych w ramach uprawnień posiadanych przez właściwych dysponentów części budżetowych. Kwoty dotacji przekazane w 2014 r. do jednostek samorządu terytorialnego są wyższe od kwot dotacji przekazanych w 2013 r. per saldo o 1.537.569 tys. zł, tj. o 7,1%.

Kwoty dotacji przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego uwzględniają zmiany poziomu i zakresu dotowanych zadań wynikające m.in. z:

– przekazania wyższych w porównaniu do roku 2013 dotacji w dziale 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa przeznaczonych na finansowanie przygotowania i przeprowadzenia wyborów. W 2014 r. Krajowe Biuro Wyborcze przekazało dotacje poza środkami na prowadzenie stałego rejestru wyborców, środkami na finansowanie wyborów uzupełniających do Senatu i do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie, również środki na finansowanie przygotowania i przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz wyborów samorządowych - łącznie o kwotę 296.231 tys. zł,

– przekazania wyższych, w porównaniu do roku 2013 dotacji celowych w dziale 852 Pomoc społeczna przeznaczonych m.in. na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów oraz na opłacenie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (m.in. za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna), na pomoc finansową realizowaną na podstawie rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego ustanowionego uchwałą Nr 230/20013 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r zmienioną uchwałą Nr 29/2014 Rady Ministrów z 12 marca 2014 r., na finansowanie działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na wypłaty zasiłków z pomocy społecznej (zasiłków stałych), a także na dofinansowanie bieżących zadań własnych gmin i powiatów, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - o kwotę per saldo 212.598 tys. zł,

– przekazania wyższych, w porównaniu do roku 2013, dotacji celowych w dziale 801 Oświata i wychowanie głównie na dofinansowanie zadań własnych gmin w celu zwiększenia dostępności wychowania przedszkolnego (środki uruchomione z rezerwy celowej poz. 52) oraz w związku z koniecznością zapewnienia uczniom szkół podstawowych bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów ćwiczeniowych – łącznie o kwotę 1.094.342 tys. zł,

– przekazania niższych, w porównaniu do roku 2013, dotacji w dziale 851 Ochrona zdrowia przeznaczonych głównie na finansowanie wsparcia działań w zakresie przekształceń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w związku z zakończeniem w roku 2014 ww. procesu wsparcia - zgodnie z art. 196 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 217 z późn. zm.) podmiot tworzący, który przekształcił samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej w spółkę kapitałową na zasadach określonych w tej ustawie, mógł ubiegać się w okresie do dnia 31 grudnia 2013 r. o dotację celową z budżetu państwa (środki uruchomione z rezerwy celowej poz. 47) – łącznie o kwotę 166.253 tys. zł.

Przekazane kwoty dotacji na finansowanie realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zadań wg części budżetowych przedstawia poniższe zestawienie.

Części	Plan po zmianach dotacji na zadania bieżące jst	Kwota dotacji przekazanych na zadania bieżące jst	3:2
	w tys.		*%*
1	*2*	*3*	*4*
Dotacje ogółem	**23.691.000**	**23.211.847**	**98,0**
Krajowe Biuro Wyborcze	371.214	306.227	82,5
Gospodarka	2.979	2.979	100,0
Kultura fizyczna	6.826	0	0,0
Oświata i wychowanie	1.527	1.349	88,3
Rolnictwo	334	333	99,7
Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	776	554	71,4
Zabezpieczenie społeczne	8.049	7.893	98,1
Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej	2.378	2.274	95,6
Zdrowie	61.754	61.573	99,7
Rodzina	7.800	7.096	91,0
Województwa	23.227.363	22.821.569	98,3

Jak wynika z powyższego zestawienia 98,3% dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania bieżące przekazane zostało z budżetów województw. Natomiast z pozostałych 10 części przekazane zostało 1,7% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego.

Przekazane dotacje do jednostek samorządu terytorialnego na zadania bieżące wg działów przedstawia poniższe zestawienie.

Działy		Plan po zmianach dotacji na zadania bieżące jst	Kwota dotacji przekazanych na zadania bieżące jst	4:3
		w tys. z		*%*
1	*2*	*3*	*4*	*5*
	Dotacje ogółem	**23.691.000**	**23.211.847**	**98,0**
010	Rolnictwo i łowiectwo	1.169.211	1.158.100	99,0
020	Leśnictwo	101	100	99,0
150	Przetwórstwo przemysłowe	3.029	3.029	100,0
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1.476	1.456	98,6
600	Transport i łączność	868.900	849.494	97,8
700	Gospodarka mieszkaniowa	161.980	156.933	96,9
710	Działalność usługowa	234.713	232.918	99,2
750	Administracja publiczna	428.900	428.187	99,8
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	371.214	306.227	82,5
752	Obrona narodowa	1.237	1.146	92,6
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2.020.441	2.020.048	100,0
758	Różne rozliczenia	90.224	90.200	100,0
801	Oświata i wychowanie	1.613.315	1.604.755	99,5
851	Ochrona zdrowia	1.445.292	1.389.026	96,1
852	Pomoc społeczna	14.583.561	14.344.324	98,4
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	136.627	132.781	97,2
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	529.140	468.859	88,6
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5.170	4.702	90,9
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1.073	1.039	96,8
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	18.570	18.523	99,7
926	Kultura fizyczna	6.826	0	0,0

Jak wynika z powyższego zestawienia dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego przekazywane były w ramach wydatków na zadania klasyfikowane w 21 działach. Najwyższe kwoty dotacji przeznaczone zostały na zadania bieżące: pomocy społecznej, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, oświaty i wychowania, ochrony zdrowia, rolnictwa i łowiectwa, transportu i łączności, edukacyjnej opieki wychowawczej, administracji publicznej. Dotacje przekazane na te zadania wyniosły łącznie

22.262.793 tys. zł, co stanowi 95,9% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego. Na zadania bieżące realizowane w pozostałych 13 działach przypada kwota 949.054 tys. zł, tj. 4,1% dotacji przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego na te zadania.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawami ustrojowymi, jednostki samorządu terytorialnego otrzymywały dotacje na: dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także dotacje na realizację zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Strukturę przekazanych dotacji wg rodzajów dotacji przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach dotacji na zadania bieżące jst	Kwota dotacji przekazanych na zadania bieżące jst	3:2
	w tys.		*%*
1	*2*	*3*	*4*
Dotacje na zadania	**23.691.000**	**23.211.847**	**98,0**
- własne*	6.404.010	6.269.844	97,9
- z zakresu administracji rządowej	17.242.941	16.900.637	98,0
- realizowane na podstawie porozumień	44.049	41.366	93,9

*) kwota uwzględnia wydatki wykonane w *§ 204 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych* oraz w *§ 287 Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych*

Dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami stanowią 72,8% łącznej kwoty dotacji przekazywanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane były do gmin, powiatów i samorządów województw. Wielkość dotacji dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego przedstawia poniższe zestawienie.

Nazwa jednostki samorządu terytorialnego	Plan po zmianach dotacji na zadania bieżące jst	Kwota dotacji przekazanych na zadania bieżące jst	3:2
	w tys. zł		*%*
1	*2*	*3*	*4*
Ogółem	**23.691.000**	**23.211.847**	**98,0**
- Gminy	17.323.561	16.963.411	97,9
- Powiaty	5.171.781	5.091.009	98,4
- Samorządy województw	1.195.658	1.157.427	96,8

Struktura dotacji przekazanych na zadania bieżące poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego

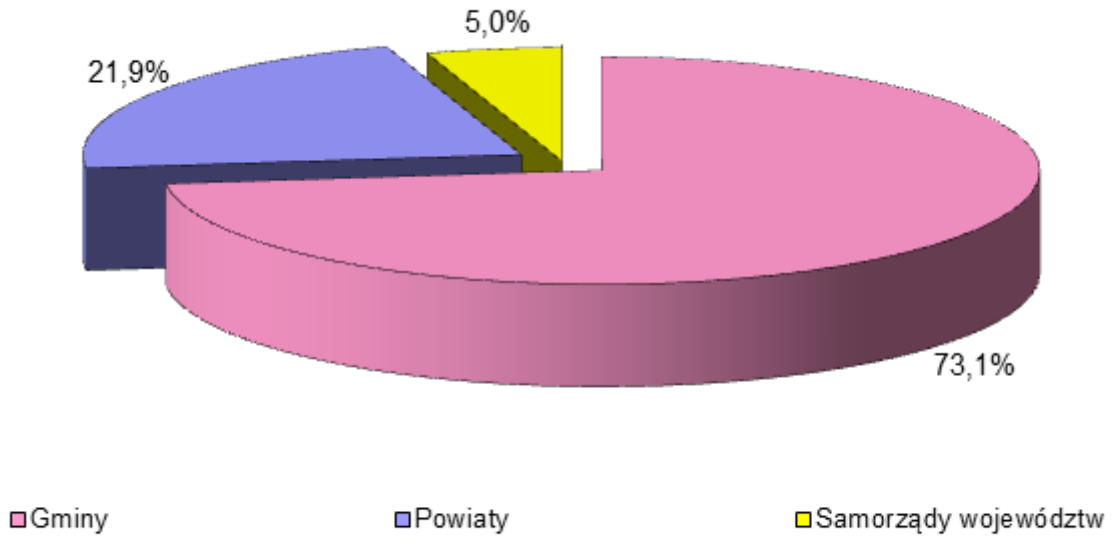

Jak wynika z powyższego zestawienia dotacje w wysokości 16.963.411 tys. zł, tj. 73,1% łącznej kwoty dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego kierowane było do gmin. Dotacje na zadania bieżące gmin w kwocie 16.963.411 tys. zł (tj. 98% planu po zmianach), z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 11.707.747 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 26.039 tys. zł, własne – 5.229.625 tys. zł, zostały przeznaczone głównie na:

- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 13.265.354 tys. zł, co stanowi 98,3% planu po zmianach i 78,2% dotacji przekazanych do gmin na wydatki bieżące, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 10.320.307 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 6.470 tys. zł, własne – 2.938.577 tys. zł. Dotacje te przeznaczono głównie na:
  - realizację świadczeń rodzinnych wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynikającej z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także na realizację ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla piekunów w związku z wykonaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. – 9.658.507 tys. zł, co stanowi 98,4 % planu po zmianach. Środki te przeznaczone zostały na wypłaty świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych (tj. na wypłatę zasiłków rodzinnych, dodatków do tych zasiłków, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych), zasiłków dla opiekunów oraz na opłacanie składki na ubezpieczenia

emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, a także na koszty obsługi realizacji świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego (zadania z zakresu administracji rządowej),

- zasiłki z pomocy społecznej – 1.823.974 tys. zł. Środki te przeznaczono głównie na dofinansowanie wypłat przez gminy zasiłków okresowych oraz na dofinansowanie wypłat zasiłków stałych (zadania własne),
- pozostałą działalność z zakresu pomocy społecznej – 805.370 tys. zł, w tym m. in. na realizację Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania", programów resortowych z zakresu pomocy społecznej, na wydatki na utrzymanie systemów teleinformatycznych oraz na pomoc finansową realizowaną na podstawie rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego ustanowionego uchwałą Nr 230/20013 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. zmienioną uchwałą Nr 29/2014 Rady Ministrów z 12 marca 2014 r. (zadania własne, z zakresu administracji rządowej oraz realizowane na podstawie porozumień),
- działalność ośrodków pomocy społecznej – 448.431 tys. zł. Środki te przeznaczono na realizację przez osoby zatrudnione w ośrodkach pomocy społecznej specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na wypłacanie wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz na obsługę tego zadania (zadania z zakresu administracji rządowej oraz własne),
- działalność ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 245.418 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej oraz własne),
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – 119.251 tys. zł. Środki te przeznaczono na opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne (świadczenie pielęgnacyjne lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych), a także za uchodźców objętych indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej (zadania własne oraz z zakresu administracji rządowej),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ich domach – 83.811 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),

- wspieranie rodziny - na dofinansowanie zatrudnienia przez gminy asystentów rodziny – 55.820 tys. zł (zadania własne),
- na wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej – 13.496 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 8.216 tys. zł. Środki te zostały przeznaczone głównie na wypłaty jednorazowych zasiłków celowych rodzinom poszkodowanym w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej tj. powodzi, nawałnic z gradobiciem, ulewnych deszczy, podtopień (zadania własne, z zakresu administracji rządowej oraz realizowane na podstawie porozumień),

- finansowanie zadań z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej oraz oświaty i wychowania – 2.071.851 tys. zł, co stanowi 96,8% planu po zmianach i 12,2% dotacji przekazanych do gmin na wydatki bieżące, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 39.009 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.084 tys. zł, własne – 2.030.758 tys. zł. Dotacje przeznaczono głównie na:
  - dofinansowanie zadań własnych gmin w celu zwiększenia dostępności wychowania przedszkolnego – 1.560.214 tys. zł,
  - dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów realizowanych w formie zasiłków i stypendiów szkolnych w ramach Narodowego Programu Stypendialnego – 378.781 tys. zł (zadania własne),
  - dofinansowanie w ramach Rządowego programu – *„Wyprawka szkolna",* zakupu podręczników dla uczniów – 89.240 tys. zł (zadania własne).

    Programem objęci zostali uczniowie:
    - w klasach II, III i VI szkoły podstawowej oraz III szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego i technikum, a także odpowiednio w klasach szkół artystycznych,
    - niepełnosprawni uczęszczający do szkół podstawowych (z wyjątkiem klasy I), gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych,
    - w klasie III szkół ponadgimnazjalnych w zakresie dofinansowania podręczników do kształcenia zawodowego,
  - udzielenie jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki lub materiały edukacyjne do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego oraz materiały ćwiczeniowe dla uczniów klas I szkoły podstawowej – 38.474 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),

- realizację zadań wynikających z Rządowego *programu na lata 2014 – 2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”* – 1.498 tys. zł (zadania realizowane na podstawie porozumień),
- sfinansowanie zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole w ramach *Rządowego programu wspierania w latach 2009 – 2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia – „Radosna szkoła”* – 876 tys. zł (zadania własne),

- finansowanie zadań z zakresu rolnictwa i łowiectwa – 792.026 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach i 4,7% dotacji przekazanych do gmin na zadania bieżące. Z kwoty tej środki przeznaczono głównie na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminę – 791.858 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej) oraz na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych – 168 tys. zł (zadania własne),
- finansowanie zadań administracji publicznej – 295.041 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach i 1,7% dotacji przekazanych do gmin na wydatki bieżące, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 293.213 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 1.817 tys. zł, własne – 11 tys. zł. Dotacje te przeznaczono głównie na: zadania realizowane przez urzędy stanu cywilnego, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie dowodów osobistych, czynności związane z wykonywaniem powszechnego obowiązku obrony, prowadzenie ewidencji działalności gospodarczej, finansowanie projektów wyłonionych w ramach konkursu „Polska Pomoc Rozwojowa 2014”, realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą”, wymianę tablic informacyjnych w związku z ustaleniem dodatkowych nazw miejscowości lub obiektów fizjograficznych w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz w języku regionalnym,
- finansowanie zadań urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 258.652 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej), co stanowi 85,5% planu po zmianach i 1,5% dotacji przekazanych do gmin na zadania bieżące. Dotacje te przeznaczono na realizowane przez Krajowe Biuro Wyborcze zadania związane głównie z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz wyborów samorządowych,
- finansowanie zadań transportu i łączności – 122.638 tys. zł (zadania własne), co stanowi 99,3% planu po zmianach. Na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych na drogach gminnych przeznaczono 111.930 tys. zł, natomiast na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach programu wieloletniego pn. „Narodowy

program przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój" – 10.708 tys. zł,

- finansowanie i dofinansowanie innych zadań z zakresu polityki społecznej – 43.093 tys. zł, co stanowi 94,5%, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 82 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 1.291 tys. zł, własne – 41.720 tys. zł. Z kwoty tej środki przeznaczono głównie na realizację zadań, o których mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2013 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1457), z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie ich zadań własnych z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - 41.720 tys. zł (zadania własne).

Powiaty otrzymały z budżetu państwa dotacje w wysokości 5.091.009 tys. zł, co stanowi 98,4% dotacji ujętych w planie po zmianach i 21,9% łącznej kwoty dotacji przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 4.090.903 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 14.502 tys. zł, własne – 985.604 tys. zł.

Dotacje na zadania bieżące powiatów przeznaczono głównie na:

- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową – 2.015.294 tys. zł, co stanowi 99,99% planu po zmianach i 39,6% dotacji przekazanych do powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 2.011.842 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 2.932 tys. zł, własne – 520 tys. zł. Dotacje te przeznaczono głównie na:
  - bieżące funkcjonowanie Komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej – 2.006.526 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
  - realizację programu wieloletniego „Razem bezpieczniej" oraz bieżące funkcjonowanie Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Warszawie – 2.889 tys. zł (zadania realizowane na podstawie porozumień),
  - zadania obrony cywilnej, tj. głównie na konserwację i utrzymanie systemów alarmowych oraz na modernizację magazynów i konserwację sprzętu obrony cywilnej, zakup materiałów, sprzętu i środków pomocniczych do szkolenia, działalność popularyzacyjną i szkoleniową – 409 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej oraz realizowane na podstawie porozumień),
  - usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym przede wszystkim na odtworzenie sprzętu zniszczonego lub uszkodzonego podczas prowadzonych działań związanych z usuwaniem skutków wichur i nawałnic oraz pokrycie kosztów zakupu materiałów i usług, poniesionych w ich trakcie, przez jednostki organizacyjne PSP – 5.450 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej oraz własne),

- ochronę zdrowia – 1.352.781 tys. zł, co stanowi 96% planu po zmianach i 26,6% dotacji przekazanych do powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.323.382 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 20 tys. zł, własne – 29.379 tys. zł. Dotacje te zostały przeznaczone głównie na:
  - finansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za nieposiadających uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu: uczniów szkół ponadgimnazjalnych, dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne, wychowawcze, opiekuńcze lub lecznicze oraz za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku lub stypendium – 1.323.379 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
  - wsparcie procesów przekształceń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w spółki kapitałowe na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 217, z późn. zm.) – 29.379 tys. zł (zadania własne),
- finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – 1.024.652 tys. zł, co stanowi 99,7% planu po zmianach i 20,1% dotacji przekazanych do powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 137.293 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 8.440 tys. zł, własne – 878.919 tys. zł. Środki przeznaczono m. in. na:
- dofinansowanie utrzymania w ponadgminnych domach pomocy społecznej osób przyjętych do tych domów przed 1 stycznia 2004 r. oraz osób, które zostały przyjęte do domów ze skierowaniem wydanym przed tym dniem – 865.901 tys. zł (zadania własne),
- finansowanie działalności powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 115.522 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- rodziny zastępcze – na dofinansowanie zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz na pobyt dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych – 20.575 tys. zł (zadania własne, realizowane na podstawie porozumień oraz z zakresu administracji rządowej),
- finansowanie zadań powiatów w zakresie zwalczania przemocy w rodzinie, tj. na utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia oraz realizację programów korekcyjno-edukacyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie – 16.908 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej oraz realizowane na podstawie porozumień),
- działalność usługową – 215.905 tys. zł, co stanowi 99,3% planu po zmianach i 4,2% dotacji przekazanych do powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 215.893 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 12 tys. zł. Dotacje te zostały przeznaczone głównie na funkcjonowanie Powiatowych Inspektoratów Nadzoru

Budowlanego – 161.761 tys. zł oraz na zadania z zakresu geodezji i kartografii – 54.086 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),

- realizację zadań z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami – 155.661 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej), co stanowi 96,9% planu po zmianach i 3,1% dotacji przekazanych do powiatów na zadania bieżące. Środki przeznaczono głównie na wypłatę odszkodowań wynikających z orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych za nieruchomości przejęte na rzecz Skarbu Państwa oraz utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa,
- administrację publiczną – 112.942 tys. zł, co stanowi 99,8% planu po zmianach i 2,2% dotacji przekazanych do powiatów, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 111.292 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 1.650 tys. zł. Dotacje te zostały przeznaczone na realizację zadań m.in. z zakresu geodezji i kartografii, ochrony gruntów rolnych i leśnych, gospodarki nieruchomościami, a także na przygotowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej,
- finansowanie i dofinansowanie innych zadań w zakresie polityki społecznej – 89.645 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej), co stanowi 98,6% planu po zmianach i 1,8% dotacji przekazanych na zadania bieżące powiatów. Dotacje te przeznaczono głównie na finansowanie działalności powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności – 86.975 tys. zł,
- transport i łączność – 76.643 tys. zł (zadania własne), co stanowi 99,9% planu po zmianach i 1,5% dotacji przekazanych na zadania bieżące powiatów, z tego na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych na drogach powiatowych – 67.318 tys. zł, dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach programu wieloletniego pn. „Narodowy program przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój" – 9.325 tys. zł.

Najmniej dotacji z budżetu państwa zostało przekazanych do samorządów województw – 1.157.427 tys. zł, co stanowi 96,8% planu po zmianach i 5% dotacji przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 1.101.986 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 825 tys. zł, własne – 54.616 tys. zł.

Dotacje na zadania bieżące samorządów województw przeznaczono głównie na finansowanie zadań z zakresu:

- transportu i łączności – 650.213 tys. zł, co stanowi 97,2% planu po zmianach i 56,2% dotacji przekazanych do samorządów województw na wydatki bieżące, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 649.207 tys. zł, własne – 1.006 tys. zł. Środki przeznaczono dla przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy

pasażerskie na finansowanie ustawowych uprawnień do przejazdów ulgowych – 647.742 tys. zł, na sfinansowanie kosztów wydawania zaświadczeń ADR dla kierowców przewożących towary niebezpieczne – 1.465 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej) oraz na zadania związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych na drogach wojewódzkich – 1.006 tys. zł (zadania własne),

- rolnictwa i łowiectwa – 345.069 tys. zł, co stanowi 98,6% planu po zmianach i 29,8% dotacji przekazanych do samorządów województw na wydatki bieżące, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 344.834 tys. zł, własne – 235 tys. zł. Dotacje przeznaczono na:
  - utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych – 309.014 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
  - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 29.993 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej oraz własne),
  - odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach rolnych przez zwierzęta łowne oraz zobowiązania wynikające z wyroków i postanowień sądowych i ugód – 3.784 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
  - prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa – 2.278 tys. zł, (zadania z zakresu administracji rządowej),
- pomocy społecznej 54.318 tys. zł, co stanowi 99,6% planu po zmianach i 4,7% dotacji przekazanych do samorządów województw na realizację zadań bieżących, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 51.195 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 79 tys. zł, własne – 3.044 tys. zł. Dotacje te przeznaczono głównie na:
  - działalność ośrodków adopcyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym prowadzących adopcje międzynarodowe – 28.729 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
  - realizację świadczeń rodzinnych wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynikającego z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego – 22.466 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),
- ochrony zdrowia – 31.763 tys. zł, co stanowi 99,2% planu po zmianach i 2,7% dotacji przekazanych do samorządów województw na wydatki bieżące, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 801 tys. zł, własne – 30.962 tys. zł. Dotacje przeznaczono głównie na wsparcie procesów przekształceń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w spółki kapitałowe na zasadach określonych przepisami

ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 217, z późn. zm.) – 30.962 tys. zł (zadania własne), a także na zadania związane z kontrolą prawidłowości wydawania orzeczeń z zakresu medycyny i psychologii transportu, dokonywanie oceny zasadności zastosowania przymusu bezpośredniego wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz na uregulowanie należności za transport pacjentów do szpitala psychiatrycznego – 420 tys. zł oraz na składki na ubezpieczenie zdrowotne za słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli nie podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu – 381 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej),

- finansowanie zadań urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 25.759 tys. zł (zadania z zakresu administracji rządowej), co stanowi 65,4% planu po zmianach i 2,2% dotacji przekazanych do samorządów województw na zadania bieżące. Dotacje te przeznaczono na realizowane przez Krajowe Biuro Wyborcze zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów samorządowych,
- administracji publicznej – 20.204 tys. zł, co stanowi 99,5% planu po zmianach i 1,7% dotacji przekazanych do samorządów województw na wydatki bieżące, z tego na zadania: z zakresu administracji rządowej – 18.828 tys. zł, realizowane na podstawie porozumień – 586 tys. zł, własne – 790 tys. zł. Dotacje te przeznaczono m. in. na: prowadzenie ewidencji zaszeregowania obiektów hotelarskich, udzielanie koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie lub wydobywanie kopalin podstawowych i pospolitych, finansowanie działalności komisji przeprowadzających egzamin na przewodnika górskiego, finansowanie projektów wyłonionych w ramach konkursu „Polska Pomoc Rozwojowa 2014”,
- ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz naturalnych obszarów i obiektów chronionej przyrody – 18.433 tys. zł (zadania własne), co stanowi 99,8% planu po zmianach i 1,6% dotacji przekazanych do samorządów województw na zadania bieżące. Dotacje przeznaczono głównie na dofinansowanie działalności parków krajobrazowych.

3.4.1.2. Dotacje dla funduszy celowych

Dotacje dla funduszy celowych zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2014 w wysokości 47.208.976 tys. zł. Wykonanie wyniosło 47.201.786 tys. zł, czyli o 7.190 tys. zł mniej od planu po zmianach. Niepełne wykorzystanie dotacji wystąpiło w Funduszu Emerytalno–Rentowym i Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Szczegółowe omówienie funduszy celowych zawarte jest w rozdziale 5 Sprawozdania „Państwowe fundusze celowe”.

3.4.1.3. Inne dotacje bieżące

W 2014 roku **dotacje przedmiotowe** zostały zaplanowane w ustawie budżetowej w wysokości 656.156 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu kwota tych dotacji uległa zmniejszeniu o 50.023 tys. zł do 606.133 tys. zł. Natomiast wykonanie wydatków w tej grupie wyniosło 555.317 tys. zł, tj. 91,6% planu po zmianach.

W 2014 r. z kwoty dotacji przedmiotowych dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych wydatkowano 7.316 tys. zł, z tego na dotacje na zadania z zakresu:

- postępu biologicznego w produkcji roślinnej – 4.842 tys. zł,
- postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej – 1.411 tys. zł,
- rolnictwa ekologicznego – 1.062 tys. zł.

Dotacje przedmiotowe dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych zostały w 2014 r. wydatkowane w kwocie 548.001 tys. zł. Środki te zostały wykorzystane przede wszystkim na dopłaty do:

- krajowych pasażerskich przewozów kolejowych w zakresie ulg przejazdowych – 422.150 tys. zł,
- postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej – 98.648 tys. zł,
- posiłków wydawanych w barach mlecznych – 13.809 tys. zł,
- postępu biologicznego w produkcji roślinnej – 7.476 tys. zł,
- rolnictwa ekologicznego – 3.356 tys. zł,
- przesyłek pocztowych ustawowo zwolnionych z opłat – 1.881 tys. zł.

Na **dotacje podmiotowe** wydatkowano w 2014 r. 20.427.961 tys. zł, z tego dla:

- jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych – 16.768.351 tys. zł,
- jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych – 3.659.610 tys. zł.

W kwocie wydatkowanej na dotacje podmiotowe dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych 78,9% stanowiły dotacje dla uczelni publicznych, 7,2% dotacje dla jednostek naukowych, 4,6% dla instytucji kultury, 0,6% dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, a 8,7% dotacje dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.

Wśród dotacji podmiotowych dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych, które wyniosły 1.461.224 tys. zł największe pozycje stanowiły dotacje dla:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – 929.924 tys. zł,
- Agencji Rynku Rolnego – 125.709 tys. zł,

- Agencji Rezerw Materiałowych – 73.567 tys. zł,
- Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – 67.142 tys. zł,
- Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – 45.583 tys. zł,
- Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury – 42.124 tys. zł,
- Polskiej Organizacji Turystycznej – 38.000 tys. zł,
- Pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk – 33.203 tys. zł.

Dotacje podmiotowe dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych zrealizowano w wysokości 3.659.610 tys. zł i były one wykorzystane przede wszystkim na:

- dofinansowanie kosztów zarządzania infrastrukturą kolejową i jej ochrony wynikające z art. 38a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1594 z późn. zm.) – 1.853.662 tys. zł,
- działalność statutową jednostek naukowych – 568.438 tys. zł,
- realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2015 r., poz. 410 z późn. zm.) – 525.842 tys. zł,
- dotacje dla uczelni niepublicznych na zadania, o których mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) – 522.308 tys. zł,
- sfinansowanie działań zabezpieczających, likwidacyjnych i polikwidacyjnych dla Kopalni Soli „Wieliczka” oraz Kopalni Soli „Bochnia” – 82.837 tys. zł.

Jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych, w tym fundacje i stowarzyszenia mogą, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, otrzymywać z budżetu państwa dotacje celowe na realizację zadań zleconych na podstawie umów zawartych z dysponentami części budżetowych. W 2014 r. **dotacje na zadania zlecone jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych** wyniosły 1.596.966 tys. zł, tj. 96,2% planu po zmianach. Z kwoty tej przekazano:

- fundacjom – 148.476 tys. zł,
- stowarzyszeniom – 421.257 tys. zł,
- pozostałym jednostkom – 1.027.233 tys. zł.

W ogólnej kwocie dotacji na zadania zlecone do realizacji tym jednostkom największy był udział dotacji na zadania w zakresie:

- dofinansowania przewozów międzywojewódzkich i międzynarodowych wykonywanych w ramach krajowych pasażerskich przewozów kolejowych – 29,5%, tj. 470.911 tys. zł,
- kultury fizycznej – 10,7%, tj. 170.353 tys. zł,
- dopłat do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – 10,1%, tj. 161.363 tys. zł,
- utrzymania mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych RP – 7,3%, tj. 116.956 tys. zł,
- pozostałej działalności w zakresie polityki społecznej z wykorzystaniem środków z rezerw celowych z przeznaczeniem na realizację Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020 (P FIO) oraz Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych 2014-2020 (ASOS) – 5,9%, tj. 94.989 tys. zł,
- administracji publicznej odnośnie Współpracy z Polonią i Polakami za granicą głównie na realizację zadań publicznych z zakresu współpracy rozwojowej – 4%, tj. 64.669 tys. zł,
- działalności badawczo-rozwojowej – 3,9%, tj. 62.802 tys. zł,
- rolnictwa i łowiectwa – 3,8%,tj 59.993 tys. zł, z przeznaczeniem głównie na:
  - zbieranie i wykorzystywanie danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (FADN),
  - wsparcie realizacji zadań laboratoriów referencyjnych,
  - dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem izb rolniczych, związków zawodowych rolników indywidualnych oraz społeczno - zawodowych organizacji rolników w ponadnarodowych organizacjach rolniczych, reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej,
  - realizację zadań Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zleconych Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA,
- pomocy zagranicznej – 2,8%, tj. 44.571 tys. zł,
- przygotowania jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo – gaśniczych oraz zapewnienia gotowości bojowej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej działające w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – 2,8%, tj. 44.753 tys. zł,
- kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 2,5%, tj. 41.004 tys. zł,
- wsparcia finansowego inwestycji – 1,4%, tj. 22.135 tys. zł,
- ratownictwa górskiego i wodnego – 1,3%, tj. 21.487 tys. zł,
- oświaty i wychowania – 1,3%, tj. 20.729 tys. zł,

- organizacji kolonii i obozów oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, również dla młodzieży polonijnej – 1,3%, tj. 20.522 tys. zł,
- pomocy społecznej – 1%, tj. 15.888 tys. zł,
- państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej – 1%, tj. 15.867 tys. zł,
- działalności statutowej jednostek naukowych – 0,9%, tj. 14.486 tys. zł,
- promocji eksportu – 0,9%, tj. 14.431 tys. zł.

Rozliczenia z bankami wyniosły w 2014 r. 1.564.339 tys. zł, co stanowiło 89% planu po zmianach. Środki te zostały przeznaczone głównie na:

- Fundusz Dopłat – 882.211 tys. zł,
- Fundusz Termomodernizacji i Remontów – 330.000 tys. zł,
- refundacje premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie – 302.674 tys. zł,
- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych – 48.939 tys. zł.

Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich zaplanowane zostały wysokości 592 tys. zł. W trakcie realizacji wzrosły o 881 tys. zł, tj. do kwoty 1.473 tys. zł. Natomiast realizowane były w wysokości 1.181 tys. zł, tj. w 80,2%. Niższe wykonanie planu po zmianach dotyczy niewykorzystanych środków na VAT w związku z niższym niż planowano zakupem w ramach pomocy technicznej 5 osi Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich.